

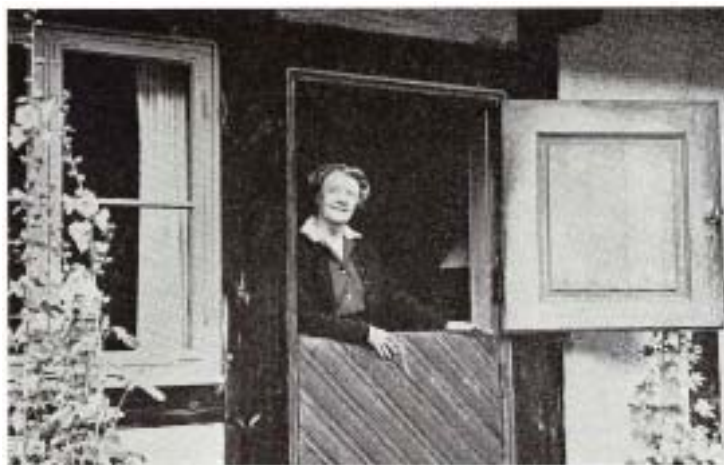
## KLARA WIJKANDER

Till skaran av de betydande kulturpersonligheter, som under årens lopp varit knutna till Kullabygden, hör icke minst Klara Wijkander, som den 25 september i fjor avled i Lund. Varje läsare av Kullabygd vet, vilken förlust vår trakt lidit genom hennes bortgång. Hon var icke född Arildsbo. Men praktiskt taget hade hon hela sitt liv hört Arild till, där hon byggt sitt vackra och kultiverade hem i Strandhagen nedanför Snogaliden.

Hon var född i Lund. Hennes fader var den kände språkforskaren, en av de aderton i Svenska akademien, 1911-1916 rektor magnificus vid Lunds universitet, Axel Kock. Och hennes moder var dotter till förste teologie professorn och domprosten i Lund, Carl Olbers. Familjen Kock bodde under flera somrar från 1890-talet i Arild. Med Kullabygden var Klara Wijkander sålunda väl förtrogen från sin tidiga barndom och till sin död.

Hon hade icke, vad man kallar, akademisk utbildning, men präglades hela sitt liv av den akademiska stil och miljö, som hon tillhörde. Hon bar med sig ett rikt andligt arv, som danade hennes personlighet. År 1910 ingick hon äktenskap med sedermera assurans direktören Theodor Wijkander i Göteborg, i vilken stad hon då fick sitt egentliga hem, tills hon för ett par år sedan flyttade till Lund. Hennes make hade avlidit 1948. I omkring sextio år tillhörde hon alltså Göteborg, där hon var verksam på olika områden. Sålunda tog hon bl.a. initiativet till bildandet av Fredrika Bremer-förbundet där, vars ordförande hon var under en tid på 1940-talet. Klara Wijkander var en personlighet av stora mått, intelligent, saklig, självständig och varmhjärtad. Hon kom därigenom självklart att göra betydande insatser i alla de uppgifter, som hon kom att ägna sig åt. Härom har minnesrunor i dagspressen redan vittnat. Och i Vetenskaps societeten i Lund, i vilken hon var medlem, kommer hennes mångsidiga verksamhet att tecknas.

Här skall framför allt hennes betydelse för Kullabygden uppmärksammas. Hon tillhörde naturligtvis styrelsen för Kullens hembygdsförening, som representant för Brunnby, under åren 1942-1965. Redan 1943 väckte hon inom styrelsen förslag om att göra Himmelstorpsgården till bygdegård för Kullen. Hennes bidrag i Kullens hembygdsförenings årsskrift, Kullabygd, är många och vägande. Några av dessa kan betraktas som förarbeten till hennes stora arbete "Ortnamn på Kullaberg", som fyllde hela årgången 1957 och som bär vittne om hennes filologiska, kartografiska och kulturhistoriska intresse och kunnande. I årgången 1940 skrev hon sålunda om "Gamla namn på stränderna omkring Arild:s läge" med en fortsättning 1947 om "Gamla namn vid Kullens stränder". Däremellan finner man i 1943 års Kullabygd hennes artikel "Karta över Arilds läge" med karta och kartbeskrivning.



Klara Wijkander i Arild 1965. (Foto: Hans-Otto Pyk)

Det har från fackmannahåll i Lund omvittnats, att den namnskatt, som hon samlat, är av betydande storlek och gjord med inlevelse och kombinationsförmåga. De namn, som :skapats under inflytande av turismen, stämmer icke alltid med hennes uppgifter. Det är det gamla agrarlandskapet, som hon skildrar. Och detta gör hon med vetenskaplig noggrannhet. Källmaterialet har hon ingående studerat i ständig personlig förbindelse med vetenskapens företrädare på de områden, hon arbetade med.

Det är icke blott landskapet, som fångat hennes intresse. Människorna och deras levnadsförhållanden, liksom deras tänkesätt och språk, har hon ägnat uppmärksamhet, redovisad i bidrag till Kullabygd. Så har hon i årsskriften 1950 letat fram ur Mandelgrenska samlingarna i Lund en artikel från 1860- eller 70-talet om "Pestkyrkogården i Brandstorp", författad av riksdagsmannen Anders Olsson i Ornakärr. I årgångarna 1951 och 1952 skriver hon "Om övertro i Kullen". Årgången 1960 har två ar-